

ชื่อหลักสูตร การเลี้ยงปลาตกในกระชังหลักสูตร ๓๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม (ชั้นเรียนวิชาชีพ)
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

จากนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย “กศน. เพื่อประชาชน” โดยการจัดการเรียน วิชาชีพระยะสั้นให้กับประชาชน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานบริบทของพื้นที่จัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับกลุ่ม ผู้สูงอายุและ การพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อน ด้วยนวัตกรรม (Thailand ๔.๐)

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา (โควิด-๑๙) กระทรวงศึกษาธิการได้แสดงความเป็นห่วงแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนา (โควิด-๑๙) ที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ จึงมีมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของให้สถานศึกษาทุกแห่งถือปฏิบัติอย่างเร่งด่วน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอชื่นชม ได้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและคัดกรองอย่างเคร่งครัด โดยได้จัดกิจกรรมการศึกษา ต่อเนื่องเพื่อสอนอบรมให้แก่ประชาชนในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่สนใจได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-๑๙) เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ได้รับความ นิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นอาชีพเสริมที่สามารถสร้างรายได้เป็นอย่างดี และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการ ส่งเสริมและพัฒนาฝีมือกลุ่มการเลี้ยงปลาตกในชุมชนด้วย

ดังนั้น เพื่อเป็นการตอบสนองกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย กศน.อำเภอ จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน วิชาการเลี้ยงปลาตกในกระชัง จำนวน ๓๐ ชั่วโมง ขึ้นเพื่อเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจและพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจในตำบลใกล้เคียงให้สามารถนำไปประกอบ เป็นอาชีพเสริมเพื่อ ก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและครอบครัวเป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไปอย่างยั่งยืน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง
๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้จริง

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและประสบการณ์การเลี้ยงปลาตกในกระชังให้เป็นอาชีพทางเลือกแก่ผู้เรียน
๒. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริงและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๓. เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนมีอาชีพ และเกิดรายได้ในครัวเรือน ในช่วงการแพร่ระบาดของ เชื้อโรคติดเชื้อโคโรนา (โควิด-๑๙)

กลุ่มเป้าหมาย

มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

การเรียนรู้ และฝึกทักษะ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตกในกระชัง
 - ๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตกในกระชัง
 - ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตกในกระชัง
 - ๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด
 - ๑.๒.๒ การใช้แรงงาน
 - ๑.๒.๓ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
 - ๑.๒.๔ การเลือกทำเลที่ตั้ง
 - ๑.๓ แหล่งเรียนรู้
 - ๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการเลี้ยงในกระชัง
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการเลี้ยงในกระชัง
 - ๒.๑ เตรียมการประกอบอาชีพการเลี้ยงในกระชัง และความรู้ที่เกี่ยวข้องได้
 - ๒.๒ สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์และสามารถสานหมวกจากผักตบชวา
 - ๒.๓ สามารถดูแลรักษาและออกแบบหมวกจากผักตบชวา และจัดจำหน่าย
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการเลี้ยงในกระชัง
 - ๓.๑ การบริหารจัดการเลี้ยงปลาตกในกระชังได้
 - ๓.๑.๑ การจัดการควบคุมคุณภาพการเลี้ยงในกระชัง
 - ๓.๑.๒ การลดต้นทุนการการเลี้ยงในกระชัง
 - ๓.๒ การจัดการตลาด การจัดจำหน่ายปลาตก
 - ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้า
 - ๓.๒.๒ การจำหน่ายปลาตกไปสู่ผู้บริโภค
 - ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง
 - ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการเลี้ยงในกระชัง
 - ๑) ระยะเวลาที่จำหน่าย
 - ๒) รูปแบบการเลี้ยงในกระชัง
 - ๓.๓.๒ ฝึกการเลี้ยงในกระชังและการวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความเสี่ยง

๔. โครงสร้างการประกอบอาชีพการเลี้ยงในกระชัง
๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพการเลี้ยงในกระชัง
 ๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการเลี้ยงในกระชัง
 ๓. องค์ประกอบของโครงการอาชีพการเลี้ยงในกระชัง
 ๔. การเขียนโครงการอาชีพ
 ๕. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
๓. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น Internet, VCD, DVD

วัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงาน ชิ้นงาน ที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธราช ๒๕๕๑ สาระการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการเลี้ยงในกระชัง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
<p>๑. ช่องทางการประกอบอาชีพหลักสูตรหลักสูตรการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p>	<p>๑.๑ บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p> <p>๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชังได้แก่ การออกแบบ การลงทุน ดูแลรักษา ทุน และตรวจสอบได้</p> <p>๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้</p> <p>๑.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชังได้</p>	<p>๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p> <p>๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p> <p>๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด</p> <p>๑.๒.๒ การใช้แรงงาน</p> <p>๑.๒.๓ การจัดทาสตูด อุปกรณ์</p> <p>๑.๒.๔ การเลือกทำเลที่ตั้ง</p> <p>๑.๓ แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p>	<p>๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ</p> <p>๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก</p> <p>๑.๔ ครู ผู้สอน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง เช่น ลูกจ้างเจ้าของกิจการร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดย คำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความต้องการของตลาด</p>	๑	๕
<p>๒. ทักษะการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p>	<p>๒.๑ เตรียมการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง และความรู้ที่เกี่ยวข้องได้</p> <p>๒.๒ สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ และสามารถเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p> <p>๒.๓ สามารถดูแลรักษาและออกแบบการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง และจัดจำหน่าย</p>	<p>๒.๑ ชั้นเตรียมการประกอบอาชีพ</p> <p>๒.๑.๔ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการแปรรูป</p>	<p>๒.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการออกแบบ และปฏิบัติการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p> <p>๒.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>๒.๓ จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจดบันทึก</p> <p>๒.๔ จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาตู้ในกระชัง</p> <p>๒.๕ จัดบันทึกผลการเรียนรู้</p> <p>๒.๖ ดาเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด</p>	๔	๑๐

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง		
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
<p>๓.จัดการในการประกอบอาชีพ การเลี้ยงปลาในกระชัง</p>	<p>๓.๑ สามารถบริหารจัดการได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุน <p>๓.๒ สามารถจัดการตลาดในการเลี้ยงปลาดุกในกระชังได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทราบข้อมูล - จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากการเลี้ยง ปลาดุกในกระชังไปสู่ผู้บริโภค <p>๓.๓ สามารถจัดการความเสี่ยงได้</p> <p>๓.๔ สามารถวางแผนการดำเนินงานตามแบบได้</p>	<p>๓.๑ การบริหารจัดการเลี้ยงปลาดุกในกระชังได้</p> <p>๓.๑.๑ การจัดการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์จากเลี้ยงปลาดุก</p> <p>๓.๑.๒ การลดต้นทุนการแปรรูปปลาดุก</p> <p>๓.๒ การจัดการตลาด การจัด จำหน่ายการแปรรูปจากปลาดุก</p> <p>๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้า</p> <p>๓.๒.๒ การจำหน่ายเลี้ยงปลาดุกไปสู่ผู้บริโภค</p> <p>๓.๓ การจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพการจำหน่ายปลาดุก</p> <p>๑) ระยะเวลาที่จำหน่าย</p> <p>๒) รูปแบบการแปรรูปปลาดุก</p>	<p>๓.๑ การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน</p> <p>๓.๑.๑ สํารวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และ การใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุนต่างๆ</p> <p>๓.๑.๒ การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>๓.๑.๓ ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p> <p>๓.๑.๔ ศึกษาวิเคราะห์ ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๒ การบริหารจัดการการตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>๓.๒.๑ ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาด</p> <p>๓.๒.๒ กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงปลาดุกในกระชัง</p> <p>๓.๒.๓ ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริม การขาย จำหน่ายสินค้า ฯลฯ</p> <p>๓.๓ การจัดการความเสี่ยง จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>๓.๓.๑ ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเรื่องการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๓.๒ ฝึกเพาะพันธุ์ปลาและการวิเคราะห์การจัดการ ความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความเสี่ยง</p>			๕

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔. โครงการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลาในกระชัง	<p>๑. บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพการเลี้ยงปลาในกระชังได้</p> <p>๒. บอกประโยชน์ของ โครงการการเลี้ยงปลาในกระชัง</p> <p>๓. บอกองค์ประกอบของ โครงการการเลี้ยงปลาในกระชังได้ องค์ประกอบของโครงการ อาชีพ การเลี้ยงปลาในกระชังได้</p> <p>๕. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดี ของ องค์ประกอบของโครงการ อาชีพ การเลี้ยงปลาในกระชังได้</p> <p>๖. เขียนโครงการในแต่ละ องค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้</p> <p>๗. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ การเลี้ยงปลาในกระชังได้</p>	<p>๑. ความสำคัญของโครงการอาชีพการเลี้ยงปลาในกระชัง</p> <p>๒. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการเลี้ยงปลาในกระชัง</p> <p>๓. องค์ประกอบของโครงการ อาชีพการเลี้ยงปลาในกระชัง</p> <p>๔. การเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>๕. การประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p>	<p>๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการ อาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัด กิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๒. จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และ ถูกต้องพร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม</p> <p>๓. จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>๔. กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p> <p>๕. จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>๖. กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเองเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และ ใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป และถูกต้อง</p>		๕
รวม				๕	๒๕